

Izak trouwt met Rebekka

Periodethema: Abram en Izak
Genesis 23 en 24

VOORAF

Het rooster geeft alleen Genesis 24 aan. Vorige keer is uit Genesis 22 verteld. Het is goed om ook nog even in te gaan op Genesis 23, de dood van Sara.

a. De dood van Sara (Gen. 23)

UITLEG VAN DE TEKST

Het hoofdstuk begint met de mededeling dat Sara, de vrouw van Abraham, op de leeftijd van 127 jaar sterft. Na de geboorte van Izak heeft ze dus nog 37 jaar geleefd. Ze sterft te Hebron, een stad die dichtbij Mamré ligt. Na een verblijf in Berseba zijn Abraham en Sara nu weer in Hebron, waar ze vroeger ook gewoond hebben. Nadrukkelijk staat erbij dat deze plaats in Kanaän ligt en dus tot het beloofde land behoort. Voor Abraham brengt dit sterven een groot verdriet teweeg. We lezen dan ook in vers 2 dat hij kwam om haar te beklagen en te bewenen. We weten niet of Sara voorafgaande aan haar sterven ziek is geweest. Uit het feit dat Abraham na haar sterven tot haar komt, zouden we kunnen afleiden dat ze plotseling gestorven is. Aangezien in het warme oosten de doden snel begraven moeten worden, kan Abraham niet lang bij zijn gestorven vrouw blijven zitten. Hij moet de begrafenis gaan regelen, maar heeft als vreemdeling in dat land geen plekje grond wat zijn eigendom is, hoewel God wel het land Kanaän aan zijn nageslacht heeft beloofd. Hij vraagt daarom aan de zonen (waarmee de regenten of voornaamsten van dat land worden bedoeld) van Heth (een kleinkind van Cham) om een graf. Uit het antwoord van de Hethieten blijkt dat ze grote achting voor Abraham hebben. Ze zien hem als een vorst van God.

Hij is een herdervorst, die de bijzondere gunst van God geniet, daarom mag hij het beste graf uitzoeken. Maar Abraham wil wat anders. Nadat hij zich gebogen heeft voor de mannen van dat land, verzoekt hij hen om aan Efron te vragen of hij de spelonk van Machpela aan het eind van zijn akker wil verkopen. Efron is bereid om niet alleen de spelonk maar ook het stuk land aan Abraham te geven. Hij zegt dit overigens uit oosterse beleefdheid, want als Abraham zegt dat hij daarvoor zal betalen, noemt Efron het hoge bedrag van 400 sikkels, ongeveer 4,5 kg zilver. Abraham dingt niet af. De prijs is genoemd in tegenwoordigheid van getuigen in de stadspoort en wordt onmiddellijk betaald (vers 16). Sara wordt door Abraham in deze spelonk begraven als erfgename van het land dat in bezit zal genomen worden door haar nageslacht. De vervulling van de belofte uit Gen. 12: 7 begint met de aankoop van een graf. Abraham en Sara hebben de totale vervulling van de belofte van het bezit van het land Kanaän niet verkregen, maar ze leefden wel vanuit het geloof en zijn ook in dat geloof gestorven (Hebr. 11: 13-16).

TER OVERWEGING

Probeer in de vertelling de kinderen maar duidelijk te maken dat het sterven van Sara voor Abraham erg was. Hij verloor z'n lieve vrouw en Izak z'n lieve moeder. Dan wordt er gehuild van verdriet. Voor Sara was het sterven niet erg. Sara was een kind van God en dan betekent sterven dat je voor altijd bij de Heere mag zijn. Het gaat hier om een oude vrouw die sterft. Oude mensen moeten sterven, jonge mensen kunnen sterven en dan is maar één ding nodig: dat je het eigendom van de Heere Jezus geworden bent!

Met de oudere kinderen kan gesproken worden over het verschil in begraven, zoals daar en zoals bij ons. Misschien hebben ze weleens een begrafenis meegemaakt. In het graf wacht het lichaam op de jongste dag, als de Heere Jezus wederkomt om te oordelen de levenden en de doden. Dan zullen alle graven geopend worden en de doden opstaan. Tijdens de vertelling mag de vinger erbij gelegd worden dat de Heere de belofte uit Gen. 12: 7 hier al gaat vervullen. Hij houdt getrouw Zijn Woord.

b. Het huwelijk van Izak (Gen. 24)

UITLEG VAN DE TEKST

Voordat Abraham zelf gaat sterven, wil hij graag dat Izak trouwt. Hij laat zijn oudste en voornaamste dienstknecht zweren dat hij voor Izak geen vrouw van de Kanaänieten zal uitzoeken, maar naar Mesopotamië zal gaan, naar de familie van Abraham, om daar een vrouw voor Izak te halen. Ook Mesopotamië is besmet met afgoderij, maar door Gods genade is daar ook een geslacht bewaard gebleven dat de Heere vreest. De knecht, waarschijnlijk Eliëzer, oppert de mogelijkheid dat de gevonden vrouw voor Izak niet mee wil komen naar Kanaän. Moet Izak dan maar naar haar toe gaan en deel van haar familie worden? In vers 6 maakt Abraham duidelijk dat hij dit nooit mag doen. Het gaat hem bij dit alles om Gods belofte Kanaän aan zijn nageslacht te geven. Izak zou Gods belofte prijsgeven door naar Mesopotamië te gaan verhuizen. Abraham gelooft dat de Heere Zijn engel mee zal zenden. Die zal helpen om voor Izak een vrouw te vinden. In ieder geval: als de vrouw niet zal volgen, dan zal Abrahams knecht onschuldig zijn. Met tien kamelen en allerlei geschenken gaat de oudste knecht van Abraham met andere knechten op weg naar Mesopotamië, naar de stad van Nahor (de broer van Abraham), waarmee Haran bedoeld zal zijn. De duur van de reis wordt niet vermeld, alleen de aankomst (vers 10-11). Aan het eind van de dag laat de knecht de kamelen knielen bij een waterput. Het is de tijd waarop de waterputsters uit de stad komen om water te putten. De knecht gaat bidden tot de Heere, de God van zijn heer Abraham. Hij vraagt aan de Heere of de vrouw, die hem en zijn kamelen water zal geven, de vrouw voor Izak mag zijn. Hij is nog niet uitgesproken of Rebekka komt (uit de stadspoort) naar buiten met een kruik op haar schouder. Zij is de dochter van Bethuël, de zoon van Milka en Nahor, de broer van Abraham. Als zij bij de fontein haar kruik gevuld heeft en weer weg wil gaan, loopt de knecht van Abraham haar tegemoet en vraagt om een beetje water uit haar kruik. Zij staat dit direct toe en wanneer hij klaar is met drinken, zegt zij dat zij ook zijn kamelen te drinken zal geven.

De knecht van Abraham staat er zwijgend bij en verwondert zich over deze gebedsverhooring. Als de kamelen genoeg gedronken hebben, vraagt de knecht wie ze is en of er in het huis van haar vader plaats is voor hen om te overnachten. Rebekka vertelt wie ze is en dat er voldoende plaats is om te overnachten. Daarna geeft hij haar een geschenk: een gouden voorhoofdsiersel en twee gouden armbanden. Dan dankt hij de Heere voor Zijn wonderlijke leiding. Bij haar thuiskomst vertelt Rebekka alles wat ze bij de put heeft meegemaakt. Haar broer Laban, die ook de geschenken ziet, gaat de knecht van Abraham halen. Zijn gastvrijheid is vermengd met hebzucht, zoals ook in de volgende hoofdstukken (29-31) naar voren komt. De knecht gaat mee en wordt hartelijk ontvangen. Zowel voor hem als voor de andere knechten en de kamelen wordt goed gezorgd. Wanneer hem het eten wordt voorgezet, wil hij eerst vertellen wat hij eigenlijk komt doen. Hoewel er gewoonlijk eerst wordt gegeten voordat een gast zijn verhaal doet, vindt Laban het goed. De knecht begint te vertellen dat hij een knecht van Abraham is en dat de Heere Abraham rijk heeft gezegend. Abraham heeft hem hier naar toe gestuurd om hier een vrouw voor zijn zoon Izak te halen. De knecht vertelt hoe de Heere alles op een wonderlijke wijze geleid heeft en ook hoe hij de Heere daarvoor gedankt heeft. Dan vraagt hij aan Bethuël en Laban of zij hun toestemming willen geven, zodat Rebekka de vrouw van Izak mag worden. Beiden zeggen dat ze merken dat de Heere het zo gewild heeft en ze het daarom wel moeten goedvinden. Als de knecht dit hoort, buigt hij zich voor de Heere om Hem opnieuw te danken. Vervolgens geeft hij aan Rebekka geschenken van zilver en goud. Ook haar broer Laban en haar moeder krijgen geschenken. Daarna eten en drinken ze. De volgende dag wil de knecht van Abraham al vertrekken. Haar broer en moeder willen echter dat Rebekka nog een dag of tien thuis blijft. Maar de knecht zegt dat ze hem niet tegen moeten houden. De Heere heeft hem nu zo goed geholpen, dat hij weer snel bij Abraham terug wil zijn. De broer en moeder vragen wat Rebekka zelf wil. Zij zegt heel beslist dat ze mee zal gaan. Dan laten ze haar gaan. Ook haar verzorgster Debora reist mee. Bij haar vertrek zegenen alle familieleden haar en wensen haar een groot nageslacht toe. Dit is het enige voorbeeld in de Bijbel van een zegen die een bruid bij het verlaten van het ouderlijk huis meekrijgt. Als zij in de buurt komen waar Abraham zijn tenten heeft opgeslagen, zien zij Izak in het veld. Hij heeft zich afgezonderd om te bidden. Als Rebekka vermoedt dat die man daar in het veld haar toekomstige man zal kunnen zijn, laat zij zich van haar kameel glijden. In die tijd hoorde het niet om vanuit de hoogte op je (toekomstige man) neer te zien.

Wanneer een knecht haar vermoeden bevestigt, slaat ze een sluiertje voor haar gezicht. Pas op de trouwdag zal Izak de schoonheid van zijn vrouw mogen zien. De knecht vertelt aan Izak hoe alles gegaan is op de reis. Hierdoor mag het gebed van Izak bevestigd worden, zoals de Heere het ook voor de knecht bevestigd heeft. Dan brengt Izak Rebekka in de tent van zijn moeder Sara en neemt Rebekka tot zijn vrouw en heeft haar lief. Drie jaar na het overlijden van zijn moeder Sara wordt hij nu getrouwd door de liefde voor zijn vrouw Rebekka.

TER OVERWEGING

Izak mag van Abraham niet trouwen met een heidens meisje. Juist bij de ouderen kinderen is het goed erop te wijzen hoe belangrijk het is om te trouwen met een christelijke jongen of een christelijk meisje. Er staat niet voor niets in de Bijbel dat we geen juk zullen aantrekken met een ongelovige. Ondanks dat de kinderen nog lang niet aan verkering toe zijn, is het belangrijk ze daar nu al op te wijzen. Wat kunnen we ook veel leren van Izak. Biddend verwacht hij zijn vrouw. Wat een zegen als een jongen of een meisje bidt om iemand te ontvangen die ook de Heere wil vrezen.

We zien in deze geschiedenis dat de knecht van Abraham niet alleen bidt, maar ook de Heere dankt voor Zijn besturing. Wij bidden de Heere altijd wel, maar vergeten we Hem niet vaak te danken? Deze knecht verwacht het van de Heere. Daarom legt hij Hem alles voor. Maar hij mag na zijn gebedsverhooring de Heere er ook in groot maken.

GELOFSLEER

Wie deze geschiedenis leest die kan denken dat het allemaal toeval is hoe het gebeurt. Wie de Bijbel kent die weet beter en ziet hier de bijzondere leiding van de HEERE in. Hij is Degene die sturend, leidend en zorgend aanwezig is in de levens van Zijn kinderen. We kunnen ons leven dan ook aan Hem toevertrouwen. Heidelbergse Catechismus zondag 10, spreekt over dit vertrouwen op Gods voorzienigheid: 'waartoe dient ons dat wij weten, dat God alles geschapen heeft en nog door zijn voorzienigheid onderhoudt? Dat wij in allen tegenspoed geduldig, in voorspoed dankbaar zijn mogen en in alles, dat ons nog toekomen kan, een goed toevorst hebben op onzen getrouwen God en Vader, dat ons geen schepsel van zijn liefde scheiden zal, aangezien alle schepselen alzo in zijn hand zijn, dat zij tegen zijn wil zich noch roeren, noch bewegen kunnen.'

